

บทบัญญัติที่ว่าด้วย การประกอบพิธีหัจญ์

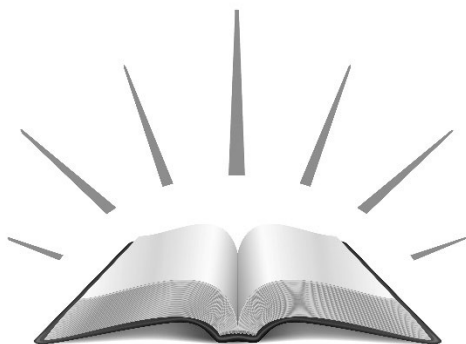
جمعية الدعوة والإرشاد وتوعية الجاليات بالزلفي

هاتف: ٠١٦ ٤٢٣٤٤٦٦ . فاكس: ٠١٦ ٤٢٣٤٤٧٧

319

บทบัญญัติว่าด้วยการประกอบพิธีหัจญ์

أحكام الحج - تايلندي

โดยสำนักงานเผยแพร่ แนะนำ และแบ่งปันความรู้สำหรับ
ชาวต่างชาติในซูลฟี

أحكام الحج

أعدّه وترجمه إلى اللغة التايلندية
جمعية الدعوة والإرشاد وتوعية الجاليات بالزلفي
الطبعة الأولى: ١٠ / ١٤٤٧ هـ.

สารบัญ

บทบัญญัติว่าด้วยการประกอบพิธีหัจญ์.....	4
บทบัญญัติและความประเสริฐของหัจญ์	4
เงื่อนไขที่ทำให้การทำหัจญ์เป็นวาญิบ	5
มารยาทของผู้ประกอบพิธีหัจญ์	6
การครองอิหฺรอม	7
สุนนะฮ์ที่ควรปฏิบัติก่อนครองอิหฺรอม	9
รูปแบบของการทำหัจญ์	9
วิธีการเข้าสู่อิหฺรอม	11
ข้อห้ามในขณะครองอิหฺรอม	12
การฎอวาฟ (การเดินทางรอบกะบะฮ์)	14
องค์ประกอบหลักใหญ่ของหัจญ์	26
ข้อบังคับ (วาญิบ) ของการทำหัจญ์	26
การเยื่อมมัสญิดนะบะวี	27

จ่ายชะกาต การประกอบหัจญ์ และการถือศีลอดเดือนเราะมะฎอน” (บันทึกโดยอัลบุคอรีและมุสลิม : 8,16)

หัจญ์เป็นหนึ่งในการทำงานที่ประเสริฐที่สุดและช่วยให้ผู้ศรัทธาเข้าใกล้ชิดกับอัลลอฮ์มากยิ่งขึ้น ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

مَنْ حَجَّ هَذَا الْبَيْتَ فَلَمْ يَرُفْثْ وَلَمْ يَفْسُقْ، رَجَعَ كَيَوْمِ وَلَدَتْهُ أُمُّهُ

“ผู้ใดประกอบหัจญ์ ณ บ้านหลังนี้ แล้วไม่เอ่ยคำลามก ไม่ทำ ความชั่ว เขาจะกลับมาเหมือนวันที่มารดาคลอดเขา” (บันทึกโดยอัลบุคอรีและมุสลิม : 1819, 1350)

เงื่อนไขที่ทำให้การทำหัจญ์เป็นวาญิบ

หัจญ์เป็นวาญิบสำหรับมุสลิมที่มีคุณสมบัติ ดังนี้

1. เป็นมุสลิม
2. บรรลุนิติภาวะ
3. มีสติสัมปชัญญะ
4. สามารถประกอบพิธีหัจญ์ได้

ความสามารถ หมายถึง ความสามารถในการประกอบพิธีหัจญ์ ซึ่งประกอบด้วย

1. มีพาหนะและค่าใช้จ่ายที่เพียงพอ ทั้งไป-กลับ เช่น ค่าเดินทาง อาหาร เครื่องดื่ม เสื้อผ้า
2. ค่าใช้จ่ายนั้นต้องมากกว่าค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต่อครอบครัวที่ตนรับผิดชอบอยู่
3. เส้นทางปลอดภัย
4. สุขภาพแข็งแรง ไม่มีโรคภัย หรือความบกพร่องที่ทำให้ไม่สามารถประกอบพิธีหัจญ์ได้

เงื่อนไขเพิ่มเติมสำหรับสตรี สำหรับสตรีจะต้องมีมะห์รอมร่วมเดินทางไปด้วย เช่น สามี หรือญาติที่เป็นมะห์รอมตามศาสนาบัญญัติ หากอยู่ในช่วงอิติคาะฮ์ห้ามออกจากบ้านเพื่อไปหัจญ์ เพราะอัลลอฮ์ทรงสั่งห้ามไม่ให้สตรีที่อยู่ในอิติคาะฮ์ออกจากบ้าน ดังนั้นผู้ใดที่มีข้อจำกัดตามเงื่อนไขเหล่านี้ หัจญ์จึงไม่วาญิบสำหรับเขา

มารยาทของผู้ประกอบพิธีหัจญ์

1. ผู้ประกอบพิธีหัจญ์ ควรศึกษาบทบัญญัติของหัจญ์ และอุมเราะฮ์ก่อนเดินทาง ด้วยการอ่านหนังสือหรือสอบถาม
2. เลือกเพื่อนร่วมทางที่ดี เป็นผู้ที่ช่วยให้เราทำความดีและควรมีผู้รู้หรือผู้แสวงหาความรู้ร่วมเดินทางไปด้วยก็จะดียิ่งขึ้น

3. ตั้งเจตนาให้บริสุทธิ์ ทำหัจญ์เพื่ออัลลอฮ์เท่านั้น และเพื่อเข้าใกล้ชิดพระองค์
4. ระวังลิ้น อย่าพูดเรื่องไร้สาระหรือพูดมากเกินไป
จำเป็น
5. รำลึกถึงอัลลอฮ์และดุอาอ์ให้มาก ๆ
6. ไม่ทำอันตรายหรือสร้างความเดือดร้อนต่อผู้คน
7. สตรีควรรักษาสตรีภาพและหิญาบ และหลีกเลี่ยง
การเบียดเสียดกับผู้ชาย
8. ผู้ไปหัจญ์ต้องตระหนักเสมอว่า เขากำลังอยู่ในการ
ทำอิบาดะฮ์ ไม่ใช่ไปท่องเที่ยว เพราะบางคน ขออัลลอฮ์ทรง
ชี้แนะ คิดว่าหัจญ์คือโอกาสในการท่องเที่ยวและถ่ายรูปเล่น

การครองอิห์รอม

การครองอิห์รอม คือ การตั้งเจตนาที่จะเข้าสู่การประกอบพิธีหัจญ์ และเป็นสิ่งที่วาญิบสำหรับผู้ที่จะประสงค์จะทำหัจญ์หรืออุมเราะฮ์ ผู้ประกอบหัจญ์หรืออุมเราะฮ์ที่เดินทางมาจากนอกนครมักกะฮ์ต้องทำอิห์รอมจาก “มีกอต” ซึ่งท่านเราะฮ์ลุล ค็อลลัลลอฮ์อะลัยฮิอะสลัม ได้กำหนดไว้ ดังนี้

1. ซุลหุลัยพะฮ์ คือหมู่บ้านเล็ก ๆ ใกล้นครมะดีนะฮ์ ปัจจุบันเรียกว่า “อับยารอะลีย์” เป็นมิกอตของชาวเมืองมะดีนะฮ์

2. ญุห์พะฮ์ คือหมู่บ้านใกล้เมืองรอบิฆปัจจุบันผู้คนมักทำอิห์รอมจากรอบิฆ เป็นมิกอตของชาวซาม (ซีเรีย ปาเลสไตน์ เลบานอน จอร์แดน)

3. ก็อรนุลมะนาซิลหรือสัยลุลกะบิร คืออยู่ใกล้เมืองฏออิฟ เป็นมิกอตของชาวนัจด์และมีอีกจุด คือวาดียฺ มะห์รอมในฏออิฟซึ่งอยู่ตรงแนวเดียวกับ “สัยลุล กะบิร”

4. ยะลัมลัม อยู่ห่างจากนครมักกะฮ์ประมาณ 90 กิโลเมตรเป็นมิกอตของชาวเยเมน

5. ซาตุอิรฺก เป็นมิกอตของชาวอิรัก

สถานที่เหล่านี้ ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม เป็นผู้กำหนดไว้สำหรับชนกลุ่มในพื้นที่ที่กล่าวมา และรวมถึงทุกคนที่เดินผ่านตำแหน่งเหล่านั้นหากเขาประสงค์จะทำหัจญ์หรืออุมเราะฮ์ ส่วนผู้ที่พักอาศัยในมักกะฮ์และผู้ที่อาศัยอยู่ภายในเขตดังกล่าว พวกเขาจะทำการอิห์รอมเพื่อหัจญ์จากที่พักของตนเอง

สุนนะห์ที่ควรปฏิบัติก่อนครองอิห์รอม

สิ่งที่เป็นสุนนะห์ก่อนครองอิห์รอม ได้แก่

1. ตัดเล็บ ถอนหรือโกนขนรักแร้ ตัดหนวด โกนขนลับ อาบน้ำ และใสน้ำหอม โดยให้ทาน้ำหอมบนร่างกายเท่านั้น ไม่ใช่ชุดอิห์รอม

2. ถอดเสื้อผ้าที่เย็บติดกัน แล้วสวมผ้าสำหรับอิห์รอม คือ อิซาร์ (ผ้าถุง) และริด้า (ผ้าคลุมไหล่) ส่วนสตรีสามารถใส่เสื้อผ้าใดก็ได้ที่ปกปิดมิดชิด ไม่อวดโฉมแต่ให้ระวังการเปิดหน้าและมือในที่มิชายแปลกหน้าและอย่าสวมถุงมือ หรือนิกอบบนใบหน้า

3. หากถึงเวลาก็ให้ไปละหมาดญะมาอะฮ์ที่มีสติหรือไม่เช่นนั้นก็ละหมาดสุนนะฮ์น้ำละหมาด 2 ร็อกอะฮ์ จากนั้นจึงตั้งเจตนาเข้าสู่การอิห์รอม

รูปแบบของการทำหัจญ์

การประกอบพิธีหัจญ์มีทั้งหมด 3 รูปแบบ คือ

1. หัจญ์ตะมัตตุฮ์ คือ การครองอิห์รอมเพื่ออุมเราะฮ์อย่างเดียวก่อนในช่วงเดือนที่อนุญาตให้ประกอบพิธีหัจญ์ จากนั้นเมื่อถึงวันที่ 8 ชุลหิจญะฮ์ผู้ทำหัจญ์จะต้องครองอิห์รอมใหม่อีกครั้งจากที่พักของตน โดยกล่าวว่า

لَبَّيْكَ حَجًّا

ส่วนการครองอิห์รอมสำหรับอุมเราะฮ์ที่มีกอดจะกล่าวว่

لَبَّيْكَ عُمْرَةً مُتَمَّتًا بِهَا إِلَى الْحَجِّ

รูปแบบหัจญ์ตะมัตตุ์ถือว่ประเสริฐที่สุด โดยเฉพาะสำหรับผู้ที่เดินทางถึงมกกะฮ์ล่วงหน้าก่อนพิธีหัจญ์หลายวัน ผู้ทำหัจญ์แบบนี้จำเป็นต้องเชือดสัตว์ และสัตว์ที่ใช้เชือดนั้น แกะหนึ่งตัวเพียงพอสำหรับ 1 คน และอูฐหรือวัว 1 ตัว สามารถใช้แบ่งได้ 7 คน

2. หัจญ์กิรอน คือ การครองอิห์รอมครั้งเดียว เพื่อทำอุมเราะฮ์และหัจญ์พร้อมกัน โดยตั้งใจแนและกล่าวว่

لَبَّيْكَ عُمْرَةً وَحَجًّا

ผู้ทำหัจญ์กิรอนจะคงสภาพครองอิห์รอมของตนไว้ตลอด ตั้งแต่เริ่มจนถึงวันอีตอฎฮา โดยไม่ถอดอิห์รอมก่อน รูปแบบนี้เหมาะสำหรับผู้ที่มาถึงมกกะฮ์ก่อนหัจญ์ไม่นาน ไม่มีเวลาพอจะทำอุมเราะฮ์แล้วถอดอิห์รอม หรือผู้ที่นำสัตว์เชือดติดตัวมาด้วย หัจญ์แบบกิรอนนี้จำเป็นต้องเชือดสัตว์

3. หัจญ์อูฟรูด คือ การตั้งใจแนทำเฉพาะหัจญ์อย่างเดียว โดยครองอิห์รอมจากเขตมีกอดที่กำหนด และกล่าวว่

لَبَيْكَ حَجًّا

และหัจญ์รูปแบบนี้ ไม่จำเป็นต้องเชือดสัตว์

ผู้ที่เดินทางมาทางอากาศจะต้องครองอิหฺรอมเมื่อเครื่องบิน บินมาถึงระดับที่เทียบเคียงกับเขตมีกอต หรือก่อนถึงเล็กน้อยหากกลัวว่าจะไม่ทัน และเขาควรเตรียมตัวด้วยการทำความสะอาดร่างกาย ใส่น้ำหอม (เฉพาะบนร่างกาย) ตัดเล็บ และสวมชุดอิหฺรอมก่อนขึ้นเครื่องไว้ล่วงหน้า หรือจะทำในเครื่องบินก็ได้ จากนั้นตั้งเจตนาอิหฺรอมก่อนถึงมีกอตหรือเมื่อเทียบตำแหน่งของมัน

วิธีการเข้าสู่อิหฺรอม

ผู้ประกอบหัจญ์จะตั้งเจตนาพร้อมกล่าวถ้อยคำตามชนิดของหัจญ์ เช่น

1. หากต้องการทำหัจญ์ตะมัตตุอ์ กล่าวว่า

لَبَيْكَ عُمْرَةً مُتَمَّتًا بِهَا إِلَى الْحَجِّ

2. หากต้องการทำหัจญ์กีรอน กล่าวว่า

لَبَيْكَ عُمْرَةً وَحَجًّا

3. หากต้องการทำหัจญ์อิฟรอด กล่าวว่า

لَبَيْكَ حَجًّا

หลังจากครองอิห์รอมแล้ว มีสุนนะฮ์ให้กล่าวตัลบียะฮ์
ซ้ำ ๆ ตั้งแต่เริ่มอิห์รอมนั้นจนถึงเมื่อเริ่มทำฏอวาฟ และกล่าว
ถ้อยคำตัลบียะฮ์ว่า

لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ، إِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ
لَكَ وَالْمُلْكَ، لَا شَرِيكَ لَكَ

“โอ้อัลลอฮ์ข้าพระองค์ตอบรับแล้ว ข้าตอบรับต่อพระองค์ ไม่มี
ภาคีใดต่อพระองค์ ข้าตอบรับต่อพระองค์ แท้จริงการ
สรรเสริญ ความโปรดปราน และอำนาจทั้งปวงเป็นของ
พระองค์ ไม่มีภาคีใดต่อพระองค์”

ข้อห้ามในขณะครองอิห์รอม

คือสิ่งที่อนุญาตให้ปฏิบัติได้ก่อนการครองอิห์รอม แต่
กลายเป็นสิ่งต้องห้ามเมื่อเข้าสู่สภาพการครองอิห์รอม เพราะผู้
ศรัทธาได้เข้าสู่สถานะของการอิบาดะฮ์ มีดังนี้

1. ห้ามกำจัดเส้นผม รวมถึงขนส่วนอื่นของร่างกายแต่
หากมีความจำเป็น เช่น คั้นมากจนต้องเกาเบา ๆ ถือว่าเป็นที่
อนุโลม
2. ห้ามตัดเล็บ แต่ถ้าเล็บแตกหรือเจ็บอนุญาตให้ตัด
เฉพาะส่วนนั้นได้

3. ห้ามใช้เครื่องหอม รวมถึงสบู่ที่มีกลิ่นหอม
 4. ห้ามมีเพศสัมพันธ์ และพฤติกรรมที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ เช่น การทำสัญญาภิภาห์ การมองด้วยความใคร่ การสัมผัสเพศตรงข้าม การจูบและอื่น ๆ

5. ห้ามใส่ถุงมือ กล่าวคือสิ่งที่สวมที่มือทั้งสองข้าง

6. ห้ามล่าสัตว์

ข้อห้ามที่กล่าวมานี้ ครอบคลุมทั้งเพศชายและเพศหญิงเหมือนกัน

และมีข้อห้ามเฉพาะผู้ชายนอกจากที่กล่าวมาแล้วมีเพิ่มเติม ดังนี้

1. ห้ามสวมเสื้อผ้าที่เย็บเป็นรูปร่าง แต่อนุญาตให้ใช้สิ่งจำเป็น เช่น สายรัดเอว นาฬิกา แว่นตา และของใช้อื่น ๆ ที่ไม่ถือว่าเป็นรูปร่าง

2. ห้ามปิดศีรษะด้วยสิ่งที่แนบกับศีรษะ แต่สิ่งที่ไม่แนบศีรษะ เช่น ร่ม หลังคารถ เต็นท์ สามารถใช้เพื่อบังแดดได้

3. ห้ามสวมถุงเท้าหรือรองเท้านุ่มข้อ แต่ถ้าไม่มีรองเท้าแต่อนุญาตให้ใส่รองเท้านุ่มข้อได้

ผลที่ตามมาหากผู้ประกอบพิธีหัจญ์ทำสิ่งต้องห้ามมี 3 กรณี

1. ทำโดยไม่มีเหตุจำเป็น ถือว่ามีบาปและต้องชดใช้ฟิດยะฮ์
2. ทำเพราะมีความจำเป็น ถือว่าไม่มีบาป แต่ต้องชดใช้ฟิດยะฮ์
3. ทำโดยมีข้ออ้างที่ศาสนารับรอง เช่น ไม่รู้ ลืม หรือถูกบังคับ ในกรณีเช่นนี้ถือว่าไม่มีบาปและไม่ต้องชดใช้ฟิດยะฮ์

การฎอวาฟ (การเดินวนรอบกะบะฮ์)

เมื่อถึงมัสญิดอัลหะรอมมีสุนนะฮ์ให้ก้าวเท้าขวาเข้ามัสญิดเป็นอันดับแรก และกล่าวว่า

بِسْمِ اللَّهِ، وَالصَّلَاةِ وَالسَّلَامِ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي
ذُنُوبِي، وَاَفْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ

“ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ ขอความสันติจงมีแต่ท่านเราะสูลของอัลลอฮ์ โอ้อัลลอฮ์ โปรดตอภัยบาปของฉัน และโปรดเปิดประตูแห่งความเมตตาของพระองค์แก่ฉันด้วยเถิด”

คำกล่าวนี้ใช้ได้กับมัสญิดทุกแห่ง จากนั้นให้มุ่งตรงไปยังกะบะฮ์เพื่อเริ่มทำการฎอวาฟ

ฎอวาฟ คือ การเดินวนรอบกะบะฮ์จำนวน 7 รอบ เพื่อเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์ โดยเริ่มจากหินดำและจบที่จุดเดิม

โดยให้กะบะฮ์อยู่ทางซ้ายของผู้เดิน และต้องอยู่ในสภาพมีน้ำ
ละหมาดตลอดการฎอวาฟ

วิธีการทำฎอวาฟ

1. เมื่อถึงหินดำให้แตะหินดำด้วยมือขวา แล้วกล่าวว่า
“บิสมิลลาฮิ วัลลอฮุอักบร” ให้จับหินดำในกรณีมี
ความสามารถ หากจับไม่ได้ก็ให้แตะแล้วจับมือของตัวเอง แต่
ถ้าแตะไม่ได้ให้หันหน้าไปทางหินดำ แล้วยกมือชี้ไปยังหินดำ
พร้อมกล่าวว่า “อัลลอฮุอักบร” และในกรณีนี้ไม่ต้องจับมือแต่
อย่างไรก็ตามให้เริ่มต้นเดินทำการฎอวาฟ พร้อมวิงวอนขอ
อ้อตามที่ตนต้องการหรือจะอ่านอัลกุรอานก็ได้ ซึ่งเขา
สามารถที่จะขออ้อให้แก่ตนเองหรือผู้อื่นด้วยภาษาของ
ตนเองก็ได้ และไม่มีอ้อที่เฉพาะเจาะจงในการฎอวาฟ

2. เมื่อเดินมาถึงมุมะมานีย์ หากสามารถแตะได้ก็ให้
แตะด้วยมือขวาพร้อมกล่าว “บิสมิลลาฮิ วัลลอฮุอักบร” โดย
ไม่ต้องจับมือ แต่หากแตะไม่ได้ก็ให้เดินต่อไปเฉย ๆ โดยไม่ต้อง
ชี้มือและไม่ต้องกล่าวตักบิร และในช่วงระหว่างมุมะมานีย์กับ
หินดำ ให้กล่าวว่า

﴿رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾

“พระเจ้าของเรา ขอพระองค์ประทานความดีงามแก่เราในคุณยา และความดีงามในอาคิเราะฮ์ และทรงคุ้มครองเราจากการลงโทษแห่งไฟนรกด้วยเถิด” (อัลบะเกาะเราะฮ์ : 201)

3. เมื่อเวียนกลับมาถึงหินดำอีกครั้ง ให้แตะด้วยมือหรือถ้าแตะไม่ได้ก็ให้ชี้พร้อมกล่าวว่า “อัลลอฮูอักบร” เมื่อจบตรงนี้ นับได้ว่าเป็นคือ 1 รอบ จากจำนวน 7 รอบ และให้ปฏิบัติเช่นนี้ในรอบที่เหลือ

4. ทำการฎอวาฟเหมือนเดิมจนครบจำนวน 7 รอบ ทุกครั้งที่ผ่านหินดำ ให้กล่าว “อัลลอฮูอักบร” และการฎอวาฟ 3 รอบแรกให้เดินลักษณะเดินเร็ว ๆ และ 4 รอบหลังให้เดินแบบปกติ

อัคราะมัล คือการเดินแบบเร็ว ๆ พร้อมกับการก้าวเท้าสั้น ๆ เช่นเดียวกันมีสุนนะฮ์ให้ทำ “อิฎฎิบาฮ์” ตลอดการฎอวาฟ กล่าวคือ ให้เอาชายผ้าอิหฺรอมสอดใต้รักแร้ขวา และให้ปลายผ้าไปอยู่บนบ่าซ้าย ทั้งการเดินแบบเร็ว ๆ และการสวมชายผ้าสอดใต้รักแร้ขวาจะทำเฉพาะในการฎอวาฟแรก ที่ผู้แสวงบุญเดินทางมาถึงมัจกะฮ์เท่านั้น

หลังเสร็จสิ้นการฎอวาฟ จะมีสุนนะฮ์ให้ละหมาด 2 ร็อกอะฮ์ ตรงด้านหลังมะกอมอิบรอฮีม โดยให้ตำแหน่งมะ

กอมอิบรอฮีมอยู่ระหว่างตัวผู้ละหมาดกับกะบะฮะฮ์ ก่อนละหมาดให้สวมผ้าอิห์รอมให้เรียบร้อยปิดไหล่ทั้งสองตามปกติ และให้ปลายอิห์รอมอยู่ที่หน้าอก และให้อ่านในละหมาด ดังนี้

ร็อกอะฮ์แรก อัลฟาติหะฮ์และอัลกาฟิรูน

ร็อกอะฮ์ที่สอง อัลฟาติหะฮ์และอัลอิคลาศ

ในกรณีไม่สามารถละหมาดหลังมะกอมอิบรอฮีมได้ เพราะมีการเบียดเสียดกัน ก็สามารถละหมาด ณ ที่จุดใดก็ได้ ภายในมัสญิด

การเดินสะอาะระหว่างเนินเขาศอฟาและมัรวะฮ์

หลังละหมาดเสร็จ ให้มุ่งหน้าไปยังลานสะอาะ โดยเริ่มจากเขาศอฟาและเมื่อเข้าใกล้เนินเขาให้อ่านอายะฮ์ต่อไปนี้

﴿إِنَّ الصَّفَاَ وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوْ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ﴾

“แท้จริงศอฟาและมัรวะฮ์นี้เป็นหนึ่งในสัญลักษณ์แห่งอัลลอฮ์ ดังนั้นผู้ใดทำหัจญ์หรือทำอุมเราะฮ์ ก็ไม่เป็นบาปแก่เขาในการเดินสะอาะระหว่างเนินเขาทั้งสอง และผู้ใดทำความดีด้วยความสมัครใจแล้ว ย่อมเป็นสิ่งดีงามยิ่ง แท้จริงอัลลอฮ์

นั้นทรงขอบคุณ (ต่อการทำงานดี) และทรงรอบรู้” (อัลบะเกาะเราะฮ์ : 158)

ให้ขึ้นเนินศอฟาจนสามารถมองเห็นกะบะฮ์ได้จากนั้นให้ผินหน้าไปทางกะบะฮ์ พร้อมกับยกมือขึ้น และกล่าวถ้อยคำต่อไปนี้

لا إله إلا الله، والله أكبر لا إله إلا الله وحده لا شريك له، له الملك وله الحمد، يحيي ويميت، وهو على كل شيء قدير، لا إله إلا الله وحده، أنجز وعده، ونصر عبده، وهزم الأحزاب وحده

จากนั้นให้ดูอาอ์ได้ตามที่ต้องการ และทำแบบนี้จำนวน 3 ครั้ง

หลังจากดูอาอ์เสร็จ ให้เดินลงจากเนินเขาศอฟาไปยังเนินเขามัรวะฮ์ และเมื่อเดินมาถึงตำแหน่งเสาเขียว หรือสัญลักษณ์สีเขียว มีสุนนะฮ์ให้เดินเร็วหรือวิ่งเหยาะ ๆ ตามกำลัง แต่ต้องไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน และเป็นสุนนะฮ์เฉพาะผู้ชายเท่านั้น ส่วนผู้หญิงไม่ต้องวิ่ง เมื่อถึงเนินเขามัรวะฮ์ให้ขึ้นบนเนิน หันหน้าเข้าหากิบละฮ์ ยกมือขึ้นและกล่าวดูอาอ์แบบเดียวกับที่กล่าวบนเขาศอฟา เมื่อเสร็จแล้วถือว่าครบ 1 รอบจากการสะอ้อจำนวน 7 รอบ

จากมัรวะฮ์ให้เดินกลับไปยังศอฟา และให้ปฏิบัติเหมือนรอบแรกทุกประการ และมีสุนนะฮ์ให้ขอดุอาอ์เยอะ ๑ ระหว่างที่เดินสะอ

หากผู้แสวงบุญทำหัจญ์แบบตะมัดตุอ์ เมื่อเขาทำสะอแสร็จแล้ว สามารถโกนหรือตัดผมได้เลย ทั้งนี้เพื่อจบอุมเราะฮ์ของเขา จากนั้นก็สามารถสวมเสื้อผ้าได้ตามปกติ และหลุดพ้นจากสถานะผู้ครองอิห์รอม

และเมื่อถึงวันที่ 8 ชุลหิจญะฮ์ ให้ครองอิห์รอมเพื่อทำหัจญ์อีกครั้งก่อนละหมาดดูฮร์ จากสถานที่ที่เขากำลังพักอยู่ และทำทุกอย่างเช่นเดียวกับตอนเข้าอิห์รอมเพื่ออุมเราะฮ์ จากนั้นให้ตั้งเจตนาหัจญ์โดยกล่าวว่า

لَبَيْكَ حَجًّا، لَبَيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَيْكَ، إِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ لَكَ
وَالْمُلْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ

หลังจากนั้นให้ละหมาดซุฮ์ริ อัศริ มัฆริบ อิซาอ์ และฟัจญ์ริที่ทุ่งมีนา โดยละหมาดย่อ 4 ร็อกอะฮ์ให้เหลือเพียง 2 ร็อกอะฮ์

วันที่ 8 ซุลหิจญะฮ์ (วันตรีวิยะฮ์)

ผู้แสวงบุญจะเดินทางไปยังทุ่งมีนา ให้ละหมาดซุฮ์ริ อัศริ มัฆริบ อิซาอ์ และฟัจญ์ริ ที่นั่นโดยละหมาดย่อจาก 4 ร็อกอะฮ์เหลือ 2 ร็อกอะฮ์

วันที่ 9 ซุลหิจญะฮ์ (วันอะรอฟะฮ์)

ในวันนี้มีสิ่งที่ถูกกำหนดให้ถือปฏิบัติ มีดังนี้

1. หลังจากดวงอาทิตย์ขึ้นให้ผู้แสวงบุญออกเดินทางไปยังทุ่งอะรอฟะฮ์ และพักอยู่ที่นั่นจนกระทั่งอาทิตย์ตกดิน และเมื่อดวงอาทิตย์คล้อยให้ทำการละหมาดซุฮ์ริและอัศริรวมกันและย่อ หลังละหมาดให้ทุ่มเทเวลาให้กับการรำลึกถึงอัลลอฮ์ การขออภัยโทษ การวิงวอนขอคูอาอ์ การกล่าวตัลปียะฮ์ และส่งเสริมให้ขอคูอาอ์มาก ๆ ทั้งขอให้กับตนเองและพี่น้องมุสลิม และมีสุนนะฮ์ให้ยกมือตอนขอคูอาอ์และการวูกูฟที่ทุ่งอะรอฟะฮ์เป็นข้อกำหนดหนึ่งของการทำหัจญ์ ถ้าใครที่ไม่วูกูฟที่ทุ่งอารอฟะฮ์ถือว่าหัจญ์ของเขาไม่ถูกต้องและไม่สมบูรณ์ ช่วงเวลาที่อนุญาตให้อยู่ในอะรอฟะฮ์คือตั้งแต่ดวงอาทิตย์ขึ้นของวันที่ 9 จนถึงรุ่งอรุณของวันที่ 10 ดังนั้นใครอยู่ ณ เวลาหนึ่งเวลาใดของช่วงนี้ เพียงหนึ่งชั่วโมงของกลางวันหรือ

กลางคืนก็ถือว่าหัจญ์สมบูรณ์แล้ว แต่ต้องมั่นใจว่าตนเองอยู่ในเขตทุ่งอะรอฟะฮ์จริง ๆ ไม่ใช่อยู่นอกบริเวณ

2. เมื่อดวงอาทิตย์ตกดินของวันอะรอฟะฮ์ให้เคลื่อนขบวนออกไปยังทุ่งมุขตะลียะฮ์ด้วยใจสงบ อ่อนโยน ไม่เบียดเสียด พร้อมกล่าวตัลบียะฮ์เสียงดัง และเมื่อผู้แสวงบุญเดินทางมาถึงมุขตะลียะฮ์ให้ละหมาดรวมกันและย่อละหมาดระหว่างมัฆริบกับอิชาอ์ หลังละหมาดแล้วจะจัดเตรียมอาหารหรือจัดข้าวของต่าง ๆ ก็ได้ จากนั้นควรรีบเข้านอนแต่หัวค่ำ เพื่อให้ตื่นขึ้นมาสวดขึ้นพร้อมสำหรับละหมาดฟัจญ์ริ

วันที่ 10 ชุลฮิจญะฮ์ (วันอีต)

1. เมื่อแสงรุ่งอรุณโผล่ขึ้นมาแล้ว ให้ละหมาดศุบฮิแล้วให้นั่งอยู่ในสถานที่นั้น เพื่อทำการรำลึกถึงอัลลอฮ์และวิงวอนขอคูอาอีไปจนกว่าฟ้าจะสว่างมาก

2. เก็บก้อนหินจำนวน 7 ก้อน ขนาดประมาณเมล็ดถั่วพิสตาชิโอ จากนั้นเดินทางไปยังทุ่งมีนา โดยกล่าวตัลบียะฮ์ตลอดทาง ก่อนที่ดวงอาทิตย์จะขึ้น

3. เมื่อถึงไปยังเสาหินต้นใหญ่ให้หยดตัลบียะฮ์ และเริ่มขว้างก้อนหินจำนวน 7 ก้อน โดยขว้างทีละก้อน พร้อมกล่าวตักบีร์ว่า “อัลลอฮูอักบัร” ในการขว้างก้อนหินทุกครั้ง

4. หลังจากขว้างเสาทินตันใหญ่แล้วให้ทำการเชือดสัตว์สำหรับผู้ทำหัจญ์แบบตะมัตตุ์ หรือแบบกิรอน ซึ่งจะต้องเชือดสัตว์และแนะนำไปจัดแบ่งปัน โดยแบ่งไว้รับประทานส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งให้มอบเป็นของขวัญ และอีกส่วนหนึ่งให้ทำทานแก่ผู้ยากไร้

5. หลังเชือดสัตว์ให้โกนผมหรือตัดผม สำหรับผู้ชายจะโกนหรือตัดผมทั้งหมดก็ได้ แต่การโกนจะดีกว่า ส่วนผู้หญิงให้ตัดปลายผมจากแต่ละเปียประมาณความยาวปลายนิ้วมือเมื่อทำเสร็จแล้ว ผู้แสวงบุญจะได้รับอนุญาตให้กลับมาใช้สิ่งต่าง ๆ ที่ต้องห้ามในขณะครองอิห์รอมได้อีกครั้ง เช่น การสวมเสื้อผ้า การใช้น้ำหอม การตัดเล็บ และการโกนขนตามร่างกาย แต่ยังคงห้ามเรื่องการสมรสจนกว่าจะทำตะวาฟอิฟาฎะฮ์เสร็จ และแนะนำให้เขาอาบน้ำ ทำความสะอาด สวมเสื้อผ้า และใช้น้ำหอม

6. ไปยังมีสญัตอัลหะรอมเพื่อฎอวาฟอิฟาฎะฮ์ ทำการฎอวาฟรอบกะบะฮ์จำนวน 7 รอบ ละหมาด 2 ร็อกอะฮ์ ด้านหลังมะกอมอิบรอฮีม จากนั้นไปทำการเดินสะอะเราะฮ์หว่างซอฟาและมัรวะฮ์จำนวน 7 รอบ เฉพาะผู้แสวงบุญที่ทำหัจญ์แบบตะมัตตุ์เท่านั้น ที่ต้องเดินสะอะเราะฮ์ในตอนนี้

ส่วนผู้แสวงบุญแบบกีรอนและอิฟรอนั้น เขาได้เดินสะอ้อไว้พร้อมกับฏอวาฟครั้งแรกแล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องทำสะอ้ออีก เพราะการเดินสะอ้อในครั้งแรกของเขาถือเป็นสะอ้อของหัจญ์ไปเรียบร้อยแล้ว แต่ถ้าเขายังไม่ได้ทำสะอ้อเมื่อตอนมาถึงครั้งแรก ก็จำเป็นต้องสะอ้อหลังจากฏอวาฟอิฟาฎาะห์ และเมื่อสะอ้อเสร็จแล้ว สิ่งต้องห้ามของการครองอิห์รอมก็สิ้นสุดลงทั้งหมด ทำให้เขากลับมาทำทุกอย่างได้ตามปกติ

7. ผู้แสวงบุญจำเป็นต้องพักค้างคืนที่ทุ่งมีนาในคืนวันที่ 11 และ 12 (และคืนวันที่ 13 สำหรับผู้ที่ต้องการอยู่ต่อ) การพักค้าง หมายถึง การพักอยู่ที่มีนาเกินครึ่งคืนขึ้นไป

ส่วนลำดับของการขว้างก้อนหิน แล้วเชือดสัตว์ แล้วโกนผมหรือตัดผม แล้วฏอวาฟ นี่คือสุนนะฮ์ตามลำดับที่ดีที่สุด แต่ถ้าใครสลับลำดับก็ไม่เป็นไร ไม่ถือว่าไม่ผิดแต่อย่างใด

วันที่ 11 (ตัชรีกวันแรก)

วันนี้ผู้แสวงบุญต้องทำการขว้างก้อนหินสามตำแหน่ง เริ่มตั้งแต่หลังเที่ยง (หลังดวงอาทิตย์คล้อย) โดย ไม่อนุญาตให้ขว้างก้อนหินนั้น และเวลาขว้างจะสิ้นสุดเมื่อถึงรุ่งสางของวันถัดไป และวิธีการขว้างก้อนหิน คือ

1. ให้เตรียมก้อนหินเล็ก ๆ จำนวน 21 ก้อน จากนั้นไปยังเสาหินเล็กและให้ขว้างด้วยหิน 7 ก้อนโดยปาทีละก้อน และกล่าวตักบีร์ว่า “อัลลอฮ์อัครับ” ทุกครั้งที่ปล่อยก้อนหิน และต้องมั่นใจว่าหินตกลงในบ่อของเสาหินหลังปาเสร็จให้ปฏิบัติตามตามสุนนะฮ์ โดยให้เลื่อนไปทางขวาเล็กน้อย แล้วยืนดูอายาว ๆ

2. จากนั้นไปยังเสาหินกลางและปาหิน 7 ก้อนโดยปาทีละก้อนและกล่าวว่า “อัลลอฮ์อัครับ” หลังจากปาเสร็จมีสุนนะฮ์ให้ยืนไปทางซ้ายแล้วดูอายาว ๆ

3. จากนั้นให้ไปยังเสาใหญ่แล้วปา 7 ก้อนเช่นกัน ซึ่งในทุกก้อนให้กล่าวตักบีร์ว่า “อัลลอฮ์อัครับ” แต่หลังจากปาจุดนี้แล้วจะไม่ยืนดูอ้อ แต่ให้เดินออกไปได้เลย

วันที่ 12 (ตชริกวันที่สอง)

1. ผู้แสวงบุญปฏิบัติเช่นเดียวกับวันที่ 11 ทุกประการ ถ้าผู้แสวงบุญต้องการอยู่ต่อถึงวันที่ 13 ซึ่งถือว่าดียิ่งกว่าและสมบูรณ์กว่า ก็ให้ปฏิบัติในวันที่ 13 เหมือนกับที่ทำในวันที่ 11 และ 12 ทั้งหมด

2. หลังจากปาเสาหินในวันที่ 12 หรือวันที่ 13 (สำหรับผู้ที่อยู่ต่อ) ให้ผู้แสวงบุญมุ่งหน้าไปยังกะบะฮ์เพื่อทำ

การถือวาฟออาลา จำนวน 7 รอบกะบะฮ์ จากนั้นถือว่าเป็นสุนนะฮ์ หากทำได้ให้ละหมาด 2 ร็อกอะฮ์ด้านหลังมะกอมอิบรอฮีม หรือจะละหมาดที่ส่วนใดของมัสญิดก็อนุโลมได้ ส่วนผู้หญิงที่มีประจำเดือนหรืออยู่ในระยะเลือดหลังคลอดบุตรจะได้รับการยกเว้นไม่ต้องถือวาฟออาลา

นอกจากนี้ ผู้แสวงบุญยังสามารถเลื่อนถือวาฟอิฟาฎะฮ์ (ซึ่งปกติทำในวันที่ 10) มาไว้ในวันนี้ได้ และถ้าทำเช่นนั้นจะทดแทนทั้งถือวาฟอิฟาฎะฮ์และถือวาฟออาลาในคราเดียวกัน แต่ต้องตั้งเจตนาว่าเป็นถือวาฟอิฟาฎะฮ์ ไม่ใช่ถือวาฟออาลา

3. หลังจากทำถือวาฟเสร็จ ผู้แสวงบุญควรรีบออกจากมัสกะฮ์ โดยไม่มัวเสียเวลากับสิ่งอื่น แต่พร้อมใช้เวลาที่มีในการรำลึกถึงอัลลอฮ์ การดุอาอ์ และการฟังสิ่งที่ประโยชน์

อย่างไรก็ตามการอยู่ต่อช่วงเวลาสั้น ๆ หลังถือวาฟก็ไม่เป็นไร เช่น รอเพื่อนร่วมทาง เก็บสัมภาระ และซื้อสิ่งจำเป็นสำหรับการเดินทางกลับ ทั้งหมดนี้ถือว่าอนุโลมได้

องค์ประกอบหลักใหญ่ของหัจญ์

1. การครองอิหฺรอม
 2. การพักอยู่ ณ ทุ่งอะรอฟะฮ์
 3. การฏอวาฟอิฟาฎะฮ์ (ฏอวาฟหลักในวันอีด)
 4. การเดินสะแอระหว่างเนินเขาศอฟาและมัรวะฮ์
- ผู้ใดละเว้นสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากหลักเหล่านี้หัจญ์ของเขาไม่ถูกต้อง ใช้ไม่ได้

ข้อบังคับ (วาญิบ) ของการทำหัจญ์

1. การครองอิหฺรอมจากเขตมีกอต
2. การพักอยู่ที่ทุ่งอะรอฟะฮ์จนกระทั่งดวงอาทิตย์ตก สำหรับผู้ที่ไปถึงอะรอฟะฮ์ในเวลากลางวัน
3. การพักแรมที่ทุ่งมุซตะลิพะฮ์ตั้งแต่ค้ำจนถึงเวลาฟัจญริ และให้อยู่จนกระทั่งสว่างมาก ยกเว้นผู้ที่อยู่ในสภาพที่อ่อนแอและผู้หญิง ซึ่งอนุญาตให้ออกจากมุซตะลิพะฮ์ได้ตั้งแต่วินาทีที่ยังคืน
4. การพักแรมที่ทุ่งมีนาในค้ำคืนของวันตัชริก คือ คืนวันที่ 11, 12 และ 13
5. การขว้างก้อนหินในวันตัชริก

6. การโกนผมหรือการตัดผม

7. การภูอวาฟอำลาจากนครมักกะฮ์

ดังนั้นผู้ที่ละทิ้งหนึ่งในข้อบังคับเหล่านี้ต้องเสียค่าชดเชย “ดัม” คือเชือดแกะหรือแพะหนึ่งตัว หรือหนึ่งในเจ็ดส่วนของวัว หรือหนึ่งในเจ็ดส่วนของอูฐ และให้แจกจ่ายแก่คนยากจนในเขตหะรอมมักกะฮ์

การเยี่ยมมัสญิดนะบะวีย์

ส่งเสริมให้ไปเยี่ยมมัสญิดท่านเราะสูล คืออลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม และละหมาดที่นั่น ดังมีรายงานว่า “การละหมาดในมัสญิดนี้ดีกว่าการละหมาดที่อื่นถึงหนึ่งพันละหมาดนอกจากมัสญิดหะรอม”

การเยี่ยมเยียนมัสญิดแห่งนี้ถือเป็นสิ่งที่ชอบ ส่งเสริมตลอดทั้งปี ซึ่งไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการทำหัจญ์และไม่มีเวลาที่ถูกกำหนดตายตัว เมื่ออยู่ภายในมัสญิดควรไปเยี่ยมสุสานของท่านนบี คืออลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม และสุสานสหายทั้งสองของท่าน คืออับูบักรและอุมัร เราะฎียัลลอฮุอันฮูมา ด้วย

การเยี่ยมกุโบร์ (สุสาน) เป็นสิทธิสำหรับผู้ชายเท่านั้น ไม่ได้อนุญาตสำหรับผู้หญิง และห้ามกระทำสิ่งต่อไปนี้เด็ดขาด

กล่าวคือไม่อนุญาตให้สัมผัสส่วนต่าง ๆ ของอาคารสุสาน หรือ
เดินเวียนรอบสุสาน หรือหันหน้าไปทางสุสานแล้วตั้งใจวิงวอน
ขอดุอาอ์ เป็นต้น